

הדרך להתיעלות עוברת דרך הכיס

לקראת כנס ההתייעלות האנרגטית שיתקיים בתל אביב ביום שלישי הבא **כלכליסט** בדק: מה עדיין צריך לקרות כדי שמהפכת ההתייעלות האנרגטית של משרד התשתיות תצא לפועל, ואילו תמריצים יש להעניק לצורך כך

רויטל חובל

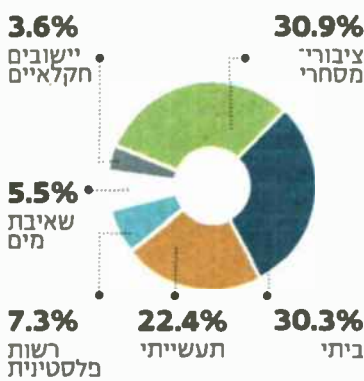
הצורך בהתייעלות אנרגטית

מהפכה, זו הדרך היחידה שבה אפשר להגדיר את היעד שקבע משרד התשתיות בש"בוע שעבר – להביא לחיסכון של 20% בצריכת החשמל הכור ללעד 2020. היעד הזה, שהוא ללא ספק שאפתני, מצטרף לשורה ארוכה של יוזמות שסימן שאלה מרתף מעליהן: כמי קרה הזה, כמו באחרים, לא ברור עד כמה הגשמת היעד אפשרית ותזכה לשיתוף פעולה מהציבור.

"לדעת, היעד ריאלי ותואם את המגמה באירופה ובאר"ב", אומר יקי ספנקו, ראש תחום ההתייעלות האנרגטית בחברת שניידר אלקטריק. לרבריו, הדרך לעורר את הציבור לשותף פעולה עם היוזמה עוברת דרך מתן סובסידיות ותמריצים כלכליים.

פילוח צריכת החשמל בישראל לפי מגזרים נכון לשנת 2008

איך יושג יעד החיסכון בחשמל? מתישה צעדי ההתייעלות שבפתח

- קביעת תקנות לבנייה ירוקה
- הטבות לרוכשי דירות ירוקות
- חלוקת נורות חסכוניות
- הטלת מגבלות על מוצרי חשמל ביתיים שנחשבים זוללי אנרגיה
- החלפת מקררים, מכונות כביסה ומזגנים לאוכלוסיות חלשות

לקראת כנס ההתייעלות אנרגטית 2010 של המכון הישראלי לאנרגיה ולסביבה ושל פירמת רו"ח זיו האפט BDO, שיתקיים ביום שלישי הקרוב בת"א, "כלכליסט" בדק: אילו תמריצים צריכים להינתן לציבור כדי שניתן יהיה לעמוד ביעד השאפתני, ומה עוד צריך לקרות כדי שתוכנית סביבתית נוספת לא סתם תישאר על המרף.

תמריצים להחלפת מזגנים

התוכנית שהציג בשבוע שעבר שר התשתיות עוזי לנדאו קובעת, כי לצורך השגת ההתייעלות אנרגטית יש להעניק תמריצים בגובה של עשרות אלפי שקלים לגופים גדולים במגזר העסקי (כמו בתי מלון) ובמגזר הציבורי (כמו בתי חולים) כדי שיחליפו את מכשירי החשמל הבזבזניים שלהם. כמו כן, התוכנית קובעת כי יש לתת מענקים לאוכלוסיות חלשות להחלפת מזגנים ומקררים ישנים שיועברו לגריטה. לדיברי ספנקו, יש לאמץ את מודל התמריצים גם לכלל הציבור.

הממשלה הציבה את יעד ההתייעלות עוד בספטמבר 2008, אך

צרכן שירכוש נורה חסכונית תינתן נורה נוספת במתנה.

נלחמים נגד הפלזמות

אחת הדרכים שעשויות לאפשר חיסכון אנרגטי ניכר היא הגבלת השימוש במכשירי חשמל בזבזניים. הכוונה היא, למשל, לטלוויזיות פלזמה הצורכות פי 2-4 יותר חשמל מטלוויזיות LCD. במשרד ינסו להגביל את היבוא של מכשירי חשמל כדכזניים, אבל גם כאן אין ערובה לשיתוף פעולה מצד הציבור.

"הדרך היחידה להביא להתייעלות האנרגטית במגזר הפרטי היא להעלות את תעריף החשמל", טוען רו"ח דורח שטיין, מנהל מחלקת הקלינטק במשרד רו"ח זיו האפט-BDO. "הציבור יבין שהוא צריך לחסוך רק כשמחיר החשמל יעלה, בדיוק כפי שקרה כשמחיר המים עלה. נוסף על כך, אין שום סיבה שמחיר החשמל לא יהיה דיפרנציאלי. ככל שתשתמש יותר, תשלם יותר". שטיין מציע להחיל את יוזמת גרייטת המכונות של המשרד להגנת הסביבה על מכשירי חשמל. ספנקו, לעומתו, מציע לברוק את הביצועים: "המענקים שניתנו לאחרונה לבתי מלון שהתייעלו, פשוט הוכיחו את עצמם".

עד היום לא תורגמה התוכנית לכלים מעשיים. אחת היוזמות שמשרד התשתיות מבקש לקדם היא איסור יבוא של נורות ליבון בזבזניות בהספק של יותר מ-60 וואט, אך לא ברור אם גוף כלשהו יוכל לאכוף את האיסור, והאם מרוב בתקנה שהציבור יוכל לעמוד בה לנוכח פער המחירים הגדול הקיים בין נורת ליבון (כ-4 שקלים) לנורת CFL החסכונית (25 שקלים במוצק). בינתיים החליטו במשרד לתמרץ את הציבור לעבור לנורות CFL: לכל

שר התשתיות, עוזי לנדאו: "החשמל הירוק ביותר הוא חשמל שלא צריך לייצר. אנחנו רוצים לשמר את איכות החיים שלנו, אבל לצורך פחות חשמל"

